«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ ղեկավարության հայտարարությունը

Մենք պատասխանատու ենք բանկի ֆինանսական վիճակը արժանահավատորեն արտացոլող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար: Այսպիսով բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, խորհրդի կողմից հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,
-հիմնավորված գնահատումներ և հաշվարկներ կատարելու համար,
- Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների պահանջների պահպանման, իսկ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից շեղումների դեպքում՝ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այդ շեղումների բացահայտման համար,
-հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,
- ֆինանսական հաշվետվությունները բանկի գործունեության անընդհատության հիման վրա պատրաստելու համար,

Բանկում գործում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանող արդյունավետ և հուսալի ներքին հսկողության համակարգ,

Բանկում գործում է բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և բավարար ճշտությամբ տեղեկատվություն ապահովող, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխանող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգ,

Բանկում ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ ձեռնարկվում են անհրաժեշտ միջոցներ:

Գործադիր տնօրեն՝ Տիգրան Դավթյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Գոհար Հարությունյան

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ

31.03.2014 ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Հիմնական գործունեություն

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն հիմնվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկը գրանցվել է 1994թ-ի նոյեմբերի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ` ՀՀ ԿԲ) կողմից N57 արտոնագրային համարով: Բանկը գործում է ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ ԿԲ և այլ գերատեսչական կառույցների նորմատիվ ակտերի, իր կանոնադրության և ներքին ակտերի համաձայն: Բանկը տրամադրում է ֆինանսական և բանկային ծառայությունների լայն ընտրանի և գործում է մայրաքաղաքում տեղակայված գլխավոր գրասենյակի , ՀՀ տարածքում գտնվող 32 մասնաճյուղերի և ԼՂՀ տարածքում գտնվող 1 մասնաճյուղի միջոցով:

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի հասցեներն են.

Գլխավոր գրասենյակ	ՀՀ 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վ. Սարգսյան 26/1 ,Հեռ.` 511211, 511200
«Կենտրոնական» մասնաճյուղ	ՀՀ 0051, ք. Երևան, Կոմիտասի 49 Հեռ.` 281015, 230996
«Ավան» մասնաճյուղ	ՀՀ 0060, ք. Երևան, Ավան, Խուդյակով 161/2 Հեռ.` 614472, 614423
«Արարատյան» մասնաճյուղ	ՀՀ 0006, ք. Երևան, Բագրատունյաց 13 շենք, 111 Հեռ.`465006,465007
«Զվարթնոց օդանավակայան» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Երևան, Զվարթնոց 42 Հեռ.` 493197
«Ավիացիա» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Երևան, Զվարթնոց 42 Հեռ.` 520706
«Նոր Հաճըն» մասնաճյուղ	ՀՀ 2412, ք. Նոր Հաճըն, Չարենցի 8 Հեռ`(02240) 43840, 43830
«Վանաձոր» մասնաճյուղ	ՀՀ 2021, ք. Վանաձոր, Խորենացու 1գ Հեռ` (0322) 42910, 41258
«Գյումրի» մասնաճյուղ	ՀՀ 3106, ք. Գյումրի, Գ.Նժդեհ 4բ Հեռ`(0312) 42095, 41794
«Արտաշատ» մասնաճյուղ	ՀՀ 0701, ք. Արտաշատ, Օգոստոսի 23 փող., թիվ 117ա, Հեռ`(0235) 22499, 22478
«Արմավիր» մասնաճյուղ	ՀՀ 0901, ք. Արմավիր, Շահումյան 46 Հեռ.` (374 237) 62273, 60742, (374 10) 281433
«Մեծամոր» մասնաճյուղ	ՀՀ 0910, ք. Մեծամոր, Քաղաքապետարանի շենք,1-ին հարկ , Հեռ.` (0237) 32070, 281833
«Չարենցավան» մասնաճյուղ	ՀՀ 2501, ք. Չարենցավան, Խանջյան 21 Հեռ.` (0226) 41597
«Հրազդան» մասնաճյուղ	ՀՀ 2302, ք. Հրազդան, Միկրոշրջան 104, 1-ին հարկ

	Հեռ.՝ (0223) 34709
«Սևան» մասնաճյուղ	ՀՀ 1501, ք. Սևան, Նաիրյան 153 Հեռ.՝ (0261) 25452
«Լոռի» մասնաճյուղ	ՀՀ 2021, ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 54 Հեռ.՝ (0322) 42118, 42912
«Շիրակ» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Գյումրի, Շիրակ օդանավակայան Հեռ.՝ (0312) 37238, 42095
«Էջմիածին» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Էջմիածին, Մաշտոցի 69/90 Հեռ.՝ (0231) 40005, 40009
«Աբովյան» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Աբովյան, Սահմանադրության հրապարակ Հեռ.՝ (0222) 33080
«Նոր Նորք» մասնաճյուղ	ՀՀ 0056, ք. Երևան, Գայի պող. 12/10 Հեռ.՝ 644660
«Իջևան» մասնաճյուղ	ՀՀ 4001, ք. Իջևան, Վալանսի փող. 6/1 Հեռ.՝ (0263) 40844, 40899
«Կումայրի» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Գյումրի, Խրիմյան Հայրիկ 46ա Հեռ.՝ (0312) 35695, 35615
«Մոսկովյան» մասնաճյուղ	ՀՀ ք. Երևան, Մաշտոց 39/12 Հեռ.՝ 521526
«Սայաթ-Նովա» մասնաճյուղ	ՀՀ 0001, ք. Երևան, Սայաթ – Նովա պող. 19 Հեռ.՝ (374 10) 546049, 546053, 546056, 546057
«Կիլիկիա» մասնաճյուղ	ՀՀ 0082, ք. Երևան, Քաջազնունի 4/1 Հեռ.՝ (374 10) 551359
«Փստբանկ 19» մասնաճյուղ	ՀՀ , ք. Երևան, Բաղրամյան 23 Հեռ.՝ (37410) 514619
«Կապան» մասնաճյուղ	ՀՀ , ք. Կապան, Թումանյան 1/2 Հեռ.՝ (374 285) 20058
«Ստեփանակերտ» մասնաճյուղ	ԼՂՀ , ք. Ստեփանակերտ, Վ. Սարգսյան 25/2 Հեռ.՝ (374 47) 975277
«Ավան-1» մասնաճյուղ	ՀՀ, Կոտայք, Երևան-Սևան մայրուղու աջակողմյան հատված «Գլոբալ Մոթորս» ՓԲԸ ավտոսրահում
«Էրեբունի » մասնաճյուղ	ՀՀ , ք. Երևան, Էրեբունի 11 Հեռ.՝ (374 10) 430457
«Զեյթուն » մասնաճյուղ	ՀՀ , ք. Երևան, Քանաքեռ-Զեյթուն համայնք, Ռուբինյանց 14/7 Հեռ.՝ (374 10) 614472
«Դավիթաշեն » մասնաճյուղ	ՀՀ , ք. Երևան, Դավթաշեն,3-րդ թաղամաս, 18/6 տարածք

Հեռ.՝ (374 10) 511211

«Աշտարակ» մասնաճյուղ ՀՀ , ք. Աշտարակ, Սիսակյան փողոց 1, 1 փոստատան տարածք
Հեռ.՝ (374 232) 36911, (374 232) 36922

«Դիլիջան » մասնաճյուղ ՀՀ , ք. Դիլիջան, Մյասնիկյան փողոց 1, կապի հանգույցի 1-ին հարկ
Հեռ.՝ (374 0268) 22386

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Տնտեսական զարգացման ներկա փուլում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքական և տնտեսական միջավայրերին բնորոշ է որոշակի անկայունություն, ինչը կարող է ազդեցություն ունենալ այստեղ գործող ձեռնարկությունների գործունեության վրա: Հետևաբար, Հայաստանի գործարար միջավայրում ծավալած գործունեությունը կապված է ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների վրա ներկա տնտեսական իրավիճակի հնարավոր ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Կորպորատիվ կառավարում

1.Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը.

Խորհրդի նախագահ՝ Արմեն Տեր-Տաճատյան,
Խորհրդի անդամներ՝ Ջուան Պաբլո Գեչիղջյան,
Արսեն Գամաղելյան,
Մաթիաս Գեյնզա Էռնեկյան,
Խոսե Լուիս Պերսիկո,
Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտի,

2. Վարչության կառուցվածքն ու կազմը.

Վարչության նախագահ՝ Տիգրան Դավթյան
Վարչության անդամ՝ Գոհար Հարությունյան,
Վելիխան Մուրադյան,
Վահե Դալյան,
Միսակ Դավթյան,
Արման Ասատրյան,
Սերգեյ Շնչենկո,

3. Բաժնետերեր.

«ԷԴՎԱՆՍԴ ԳԼՈԲԱԼ ԻՆՎԵՍԹՄԵՆԹՍ» ԷԼԷԼՍԻ – 95%,
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի ի դեմս՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի – 5%:

4. Բանկի ղեկավարության վարձատրությունը կատարվում է համաձայն կնքված աշխատանքային պայմանագրերի և Բանկի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված արժեքով:

Չափման և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է: Որպես չափման արժույթ ղեկավարությունը սահմանել է դրամը, քանի որ վերջինս արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը: Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:
Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացվում է հազար դրամներով:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջների համաձայն պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների ու ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում
Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ

հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ներառում են զեղչի, հավելավճարի կամ տոկոսակիր գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքի և մարման ենթակա գումարի միջև տարբերությունների ամորտիզացիան, որը հաշվարկվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա:

Ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների գծով կուտակված զեղչատոկոսը և հավելավճարը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում որպես ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների զուտ օգուտ / (վնաս):

Վարկի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք վարկի ընդհանուր եկամտաբերության բաղկացուցիչ մաս են կազմում, այլ ուղղակի ծախսումների հետ միասին հետաձգվում են և ամորտիզացվում տոկոսային եկամտին ֆինանսական գործիքի գնահատված ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ միջնորդավճարները և այլ եկամտի և ծախսի հոդվածները ճանաչվում են, երբ համապատասխան ծառայությունը մատուցվում է:

Շահաբաժիններից եկամուտ ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում շահաբաժնի հայտարարման օրը:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով ներկայացված, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են չափման արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:
31.03.14 դրությամբ սահմանված փոխարժեքը կազմել է 413.31 դրամ = 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց (2013թ մարտի 31-ի դրությամբ՝ 418.58 դրամ = 1 ԱՄՆ դոլար):

Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված տարրերին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է սեփական կապիտալում:
Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի նկատմամբ վճարման ենթակա ակնկալվող գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ուժի մեջ եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ էին և նախորդ տարիներին վճարված հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:
Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կողմից դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և թղթակից բանկերում տեղաբաշխված հաշիվները , որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների Բորսայի գնանշումների վրա:
Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում` զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններում:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում
Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող` իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին` Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

Ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներն և պարտավորությունները նրանք են, որոնք`
- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում օտարելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- առանձին ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մի մասն են, որոնք կառավարվում են միասին և որոնց դեպքում առկա են նախկինում կարճաժամկետ շահույթի ստացման իրական դեպքեր,
- ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ սահմանված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների և հեջավորման արդյունավետ գործիքների), կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկի կողմից ճանաչվել են որպես ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող:

Վերջիններիս վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:
Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դիտարկում է որպես ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այն դեպքում, եթե`

– ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում և գնահատվում են իրական արժեքի հիմունքով,
– սահմանումը բացառում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
– ակտիվը կամ պարտավորությունը պարունակում է ներառված ածանցյալ, որն էականորեն ձևափոխում է այն դրամական հոսքերը, որոնք պայմանագրով հակառակ դեպքում կառաջանային:

Պոտենցիալ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք) առևտրային ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք) առևտրային ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:
Ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչումից հետո չեն վերադասակարգվում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

– որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
– որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին սահմանում է որպես ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող,
– որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
– որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր սկզբնական ամբողջ ներդրումը վարկի վատթարացումից տարբեր պատճառներով:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով (որը սովորաբար սկզբնական արժեքն է) գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն գործարքների հետ կապված ծախսումները,որոնք դասակարգվել են ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով` առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ կերպ օտարման հետ կապված, բացառությամբ`

- տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով` կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով` կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- սեփական կապիտալի գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունների չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին:

Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին` հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան,որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը` հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են` կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեք է համարվում այն գումարը, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ, պատրաստակամ կողմերի միջև` «անկախ կողմերի միջև գործարքում» չափման ամսաթվի դրությամբ:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա` առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի տեխնիկայի օգտագործման դեպքում դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը հիմնվում են ղեկավարության լավագույն գնահատականների վրա, իսկ զեղչման դրույքը նմանատիպ պայմաններով գործիքի համար կիրառվող շուկայական համապատասխան տոկոսադրույքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գնորոշման մոդելների կիրառման դեպքում, մոդելում օգտագործվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շուկայական տվյալները:

Բորսաներում չշրջանառվող ածանցյալ գործիքների իրական արժեքը գնահատվում է այն գումարի չափով, որը Բանկը կստանա կամ կվճարի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պայմանագրի գործողությունը դադարեցնելու դեպքում` հաշվի առնելով շուկայի ներկա պայմանները և ներկա պահին պայմանագրային կողմերի վճարունակությունը:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական արդյունքներով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքից առաջացող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և արտարժութային տարբերություններից օգուտների և վնասների),մինչև ակտիվի ապաճանաչումը, երբ նախկինում այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված ամբողջ օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վաճառքի համար մատչելի ակտիվի գծով տոկոսը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյուքների մասին հաշվետվությունում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացման միջոցով:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, երբ ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու իրավունքների գործողության ժամկետը լրացել է կամ երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները: Բոլոր իրավունքները կամ պարտավորությունները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են փոխանցման ժամանակ, ճանաչվում են առանձին որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ: Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է, երբ մարվում է , չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Բանկը որոշ ակտիվներ ապաճանաչում է նաև այն դեպքում, երբ դուրս է գրում անհավաքագրելի ճանաչված ակտիվներին վերաբերող մնացորդները:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ, որոնց դեպքում արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և պարտավորությունը ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը տոկոսային ծախս է և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում ռեպո համաձայնագրի ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով (հակադարձ ռեպո) ձեռքբերված արժեթղթերը հաշվառվում են հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներում:Գնման և հակադարձ վաճառքի գների տարբերությունը տոկոսային եկամուտ է և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում ռեպո համաձայնագրի ժամկետի ընթացքում՝կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
Եթե հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ձեռքբերված արժեթղթերը վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտականությունը հաշվառվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում իրական արժեքով:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով` հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով :

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վարձակալված ակտիվներ

Այն վարձակալությունը, որի դեպքում Բանկին են փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, հանդիսանում է ֆինանսական վարձակալություն: Ֆինանսական վարձակալությամբ ձեռք բերված սարքավորումները ներկայացվում են իրական արժեքից և վարձակալության սկզբում վարձակալության նվազագույն վճարների ներկա արժեքից նվազագույնով` հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Վերագնահատում

Բանկի շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր կերպով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում` կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում` վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Սարքավորումներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով` հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:
Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում` կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգչային ծրագրեր և լիցենզիաներ	1-10	100-10

Արժեզրկում

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը, այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը կանոնավոր կերպով վերանայում է վարկերը և դեբիտորական պարտքերը` արժեզրկումը գնահատելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման օբյեկտիվ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ հասանելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարեցումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Նախևառաջ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն առանձին-առանձին այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված զգալի են, և առանձին-առանձին կամ խմբային այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված զգալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի համար առկա չէ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն ` լինի այն էական թե ոչ, ապա այն այդ վարկը ներառում է վարկային ռիսկի համանման բնութագրիչներ ունեցող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և կատարում է խմբային գնահատում` արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնց գծով առանձին

իրականացվել է արժեզրկման ուսումնասիրություն և որոնց գծով ճանաչվել են կամ շարունակվում են ճանաչվել արժեզրկման կորուստներ, չեն ներառվում արժեզրկման խմբային գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայություն, ապա կորստի չափը գնահատվում է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և ապագա գնահատված դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերության չափով, ներառյալ երաշխիքներից և գրավից ստացվելիք վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչած գումարները: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և անցյալի փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկման կորստի գումարը գնահատելու համար պահանջվող տեղեկատվությունը կարող է սահմանափակ լինել կամ ամբողջությամբ չհամապատասխանել ներկա պայմաններին: Սա կարող է լինել այն դեպքում, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարություններ ունի և Բանկի տրամադրության տակ կան քիչ տվյալներ համանման վարկառուների մասին: Այս դեպքերում Բանկը գնահատում է արժեզրկումից կորստի գումարը` ելնելով իր փորձից ու դատողություններից:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում և հակադարձվում միայն այն դեպքում, երբ փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած դեպքին:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում արժեզրկման պահուստի հաշվին: Բանկը վարկի մնացորդը դուրս է գրում, երբ Բանկի ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը կատարված են:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվներում ընդգրկված սեփական կապիտալի չգնանշված գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է օբյեկտիվ վկայություն, որ նման ներդրումները արժեզրկված են, ապա արժեզրկումից կորուստը իրենից ներկա-յացնում է ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և ապագա գնահատված դրամական հոսքերի` համանման ֆինանսական ակտիվի շուկայական տոկոսադրույքով զեղչված ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում և ենթակա չեն հակադարձման:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, վերանայվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես իրական արժեք` հանած վաճառքի ծախսերից և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս ապագա գնահատված դրամական հոսքերը զեղչվում են ` կիրառելով մինչև հարկումը այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի և ակտիվին բնորոշ ռիսկի`շուկայի ներկա գնահատականը: Այլ ակտիվներից էականորեն անկախ դրամական հոսքեր չստեղծող ակտիվի դեպքում փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ խմբի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից

կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է իր փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և հակադարձվում միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվեր մաշվածքը կամ ամորտիզացիան նվազեցնելուց հետո, եթե արժեզրկումից կորուստ չճանաչվեր:

Վերանայված վարկեր

Վարկերի վերանայումը կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայվում են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային բնույթի պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային գծերն, ակրեդիտիվներն ու երաշխիքները և տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով՝ հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկային այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում: Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը,

հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունը էական է, պահուստը որոշվում է ապագա ակնկալվող դրամական հոսքերը զեղչելով մինչև հարկումը այն դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի, և կիրառելի լինելու դեպքում, պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերի ներկա շուկայական գնահատումները:

Բաժնետիրական կապիտալ

Շահաբաժիններ
Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:
Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Բաժնետոմսերի հավելավճար
Բաժնետոմսերի անվանական արժեքից բարձր վճարված ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես բաժնետոմսերի հավելավճար:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ծանոթագրություն 6. «Զուտ տոկոսային եկամուտներ»

	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Տոկոսային եկամուտներ	***2,954,600***	***2,509,416***
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	2,695,928	2,278,601
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	204,792	173,444
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	27,935	36,310
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	20,037	20,959
Արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	0	0
Այլ տոկոսային եկամուտներ	5,908	102

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	***(1,526,904)***	***(1,265,818)***
Հաճախորդների հաշիվներ	(1,202,761)	(956,678)
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	(324,143)	(309,140)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0
Ռեպո գործառնություններ	0	0
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0
Զուտ տոկոսային եկամուտ	***1,427,696***	***1,243,598***

Ծանոթագրություն 7. «Զուտ կոմիսիոն վճարներ»

	01.01.14-31.03.14	**01.01.13-31.03.13**
Կոմիսիոն վճարների տեսքով եկամուտներ	340,497	283,239
Դրամարկղային գործառնություններ	24,360	20,789
Փոխանցումներից	74,777	57,697
Վարկերից	24,085	16,154
Վճարային քարտերով գործառնություններ	168,964	128,489
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	7,560	5,257
Այլ գործառնություններ	40,751	54,853
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(129,445)	(111,968)
Փոխանցումներ	(15,547)	(13,987)
Դրամարկղային գործառնություններ	(27,758)	(34,725)
Վճարային քարտերով գործառնություններ	(80,665)	(59,841)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	(1,443)	0
Այլ ծախսեր	(4,032)	(3,415)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	211,052	171,271

Ծանոթագրություն 8. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից»

	01.01.14-31.03.14	**01.01.13-31.03.13**
Զուտ առևտրային եկամուտ	236,069	156,779
Արտարժութային գործարքներից զուտ եկամուտ	196,114	170,682
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ (վնաս)	48,804	(14,434)
Առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ/ (վնաս)	(7,135)	(3,342)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ/ (վնաս)	0	2,394
Առևտրային ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ/ (վնաս)	68	0
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ շահույթ	1,688	238
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ	(3,470)	1,241

Ծանոթագրություն 9. «Եկամուտ շահաբաժիններից և այլ գործառնական եկամուտներ»

	01.01.14-31.03.14	**01.01.13-31.03.13**

Եկամուտ շահաբաժիններից	*654*	*549*
Այլ գործառնական եկամուտներ	*79,173*	*111,291*
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ եկամուտ	424	976
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	44,751	80,147
Շնորհներից եկամուտ	606	606
Պատճառված վնասի հատուցումից	0	0
Այլ եկամուտ	33,392	29,562

Ծանոթագրություն 10. «Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին »

	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(230,275)	452,878
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(205,050)	464,125
Այլ ակտիվներ	(23,290)	(12,482)
Այլ պահուստներ	(1,935)	1,235

Ծանոթագրություն 11,20,21. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(774,369)	(781,429)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(179,769)	(221,633)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(14,370)	(7,879)
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	(21,200)	(51,613)
Գովազդի ծախսեր	(60,655)	(83,841)
Գործուղման ծախսեր	(2,344)	(1,832)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(27,601)	(31,342)
Վարձակալության գծով ծախսեր	(101,262)	(96,776)
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	(4,875)	663
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	(11,280)	(20,559)
Անվտանգության գծով ծախսեր	(40,918)	(37,705)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	(4,848)	0
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	0	0
Գրասենյակային ծախսեր	(12,586)	(11,558)
Դրամարկղային հավաքագրման ծախսեր(Ինկասացիոն ծախսեր)	(21,346)	(19,588)
ՀԾ Բանկ-ի գծով	(34,312)	(28,662)
ԱՐՔԱ-ի գծով	(22,238)	(18,502)
Ապահովագրության գծով ծախսեր	(23,825)	(27,882)
Այլ ծախսեր	(60,495)	(20,147)
Ընդամենը այլ վարչական ծախսեր	(1,418,293)	(1,460,285)

Աշխատակիցների միջին թվաքանակն է 2014թ. առաջին եռամսյակում 731 (2013թ. առաջին եռամսյակում 689), մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը 2014թ. առաջին եռամսյակում կազմում է 353.1 հազ.դրամ (2013թ. առաջին եռամսյակում կազմում է 378.0 հազ.դրամ):

Ծանոթագրություն 12. «Այլ գործառնական ծախսեր»

	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Վճարված տուգանքներ	(192)	(100)
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	(23,059)	(18,712)
Այլ գործառնական ծախսեր	*(24,574)*	*(17,296)*
<u>Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր</u>	(47,825)	(36,108)

Ծանոթագրություն 13. «Շահութահարկի գծով ծախս/փոխհատուցում»

Շահութահարկի գծով ծախս	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	0	0
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները		
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(56,816)	(131,550)
<u>Ընդամենը</u>	(56,816)	(131,550)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2013 թ.՝ 20%): Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

	Մնացորդը 31.12.13 դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.03.14 դրությամբ
Առևտրային արժեթղթեր	*3,822*			*3,822*
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր				
Հիմնական միջոցներ	33,512			33,512
Այլ պարտավորություններ	24,931			24,931
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	***62,265***			***62,265***
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	*(204,766)*		*30,256*	*(174,510)*
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	*(350,417)*	(48,507)		*(398,924)*
Այլ ակտիվներ	*(27,340)*	(8,309)		*(35,649)*
Հիմնական միջոցներ	*(1,013,621)*			*(1,013,621)*
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	***(1,596,144)***	***(56,816)***	***30,256***	***(1,622,704)***
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն/Ծանոթ. 13	***(1,533,879)***	***(56,816)***	***30,256***	***(1,560,439)***

Ծանոթագրություն 14. « Դրամական միջոցներ,դրանց համարժեքներ և մնացորդներ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում»

	31.03.14	31.12.13
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում	20,094,318	21,103,526
Կանխիկ դրամական միջոցներ	7,483,371	6,630,166
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	0	
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,580,924	9,930,206
Ֆինանսական կազմակերպությունների թղթակցային հաշիվներ	2,030,023	4,543,154

Ծանոթագրություն 15. « Առևտրային արժեթղթեր»

	31.03.14	31.12.13
Առևտրային արժեթղթեր	242,165	268,904
ՀՀ ֆինանս. նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր – չզնանշվող	203,228	214,792
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր	38,937	54,112

Ծանոթագրություն 16. « Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

	31.03.14	31.12.13
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**8,012,997**	**2,883,839**
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ	881,062	3,636,433
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	170,000	520,000
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	1,363,098	1,040,365
Այլ հաշիվներ	568,225	442,412

Ծանոթագրություն 17. « Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ»

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ.մարտի 31-ի դրությամբ			2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Պայմա նական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք	Պայմանակա ն գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
Վաճառքի համար պահվող ածանցյալներ						
Արտարժույթով պայմանագրեր						
Սվոփեր-ներքին	**0**	**0**	**-**	**0**	**0**	

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ.մարտի 31-ի դրությամբ			2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Պայմա նական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք	Պայմանակա ն գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	**0**	**0**	**-**	**0**	**0**	

Ծանոթագրություն 18. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ»

	31.03.14	31.12.13
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	78,916,400	79,957,304
Վարկեր	73,263,204	73,877,370
Ֆակտորինգ	0	
Օվերդրաֆտ	8,380,314	9,161,337
Ակրեդիտիվ	5,913	5,486
Ֆինանսական վարձակալություն	468,879	170,629
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(3,201,910)	(3,257,518)

31.03.14թ. դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 13,711,204 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 17%) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (31.12.2013թ.` 18,925,171 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 23%-ը):Նշված վարկերի գծով անհատական արժեզրկումից պահուստները կազմում են 68,589 հազար դրամ (2013թ.` 1,575,601 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ունի հետևյալ տեսքը.`

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արդյունաբերություն	6,079,509	5,992,118
Գյուղատնտեսություն	2,510,791	2,212,206
Շինարարություն	9,258,569	9,691,524
Առևտուր	8,839,151	8,538,926
Տրանսպորտ	5,312,710	7,500,383
Ծառայություններ	1,327,099	1,319,189
Սպառողական	28,224,880	27,027,398
Հիփոթեքային	16,948,563	16,453,609
Այլ	3,617,038	4,479,470
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(3,201,910)	(3,257,518)
Ընդամենը	**78,916,400**	**79,957,305**

Վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ տնտեսության ճյուղերի հետևյալն է.

31.03.2014

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Տրանսպորտ	Ծառայություններ	Սպառողական	Հիփոթեքային	Այլ	Ընդամենը
2014թ. հունվարի 1 դրությամբ	**191,031**	**301,154**	**1,528,998**	**541,880**	**87,776**	**58,766**	**129,796**	**375,963**	**42,154**	**3,257,518**
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	**(10,138)**	**57,579**	**(82,426)**	**(108,894)**	**127,748**	**(24,613)**	**144,094**	**(3,831)**	**105,531**	**205,050**
Դուրսգրում	**(5,728)**	**(4,463)**		**(1,859)**	**(379,385)**		**(43,878)**	**(86,079)**		**(521,392)**
Վերադարձ	**5,956**	**2,924**		**3,116**	**164,737**	**15,783**	**31,769**	**36,449**		**260,734**
2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	**181,121**	**357,194**	**1,446,572**	**434,243**	**876**	**49,936**	**261,781**	**322,502**	**147,685**	**3,201,910**
Անհատական արժեզրկում	**178,460**	**302,082**	**1,414,679**	**371,214**	**876**	**17,722**	**10,703**	**98,164**	**31,194**	**2,425,094**
Խմբային արժեզրկում	**2,661**	**55,112**	**31,893**	**63,029**	**-**	**32,214**	**251,078**	**224,338**	**116,491**	**776,816**
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	**431,650**	**482,323**	**1,420,681**	**865,441**	**170,488**	**53,214**	**12,892**	**167,010**	**117,420**	**3,721,119**

31.12.2013

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Տրանսպորտ	Ծառայություններ	Սպառողական	Հիփոթեքային	Այլ	Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1 դրությամբ	**2,176,076**	**264,738**	**1,638,760**	**427,584**	**137,322**	**28,662**	**226,751**	**289,023**	**26,898**	**5,215,814**
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	**126,532**	**(8,145)**	**(19,948)**	**243,290**	**(95,920)**	**79,111**	**(47,981)**	**136,432**	**(121,671)**	**291,700**
Դուրսգրում	**(2,137,185)**	**-**	**(92,544)**	**(211,262)**	**-**	**(51,261)**	**(196,493)**	**(107,185)**	**-**	**(2,795,930)**
Վերադարձ	**25,608**	**44,561**	**2,730**	**82,268**	**46,374**	**2,254**	**147,519**	**57,693**	**136,927**	**545,934**
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**191,031**	**301,154**	**1,528,998**	**541,880**	**87,776**	**58,766**	**129,796**	**375,963**	**42,154**	**3,257,518**
Անհատական արժեզրկում	**177,947**	**289,703**	**1,420,681**	**509,423**	**10,533**	**30,474**	**25,087**	**192,462**	**33,430**	**2,689,740**

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Տրանսպորտ	Ծառայություններ	Սպառողական	Հիփոթեքային	Այլ	Ընդամենը
Խմբային արժեզրկում	**13,084**	**11,451**	**108,317**	**32,457**	**77,243**	**28,292**	**104,709**	**183,501**	**8,724**	**567,778**
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	**431,650**	**501,196**	**1,420,681**	**865,449**	**354,897**	**60,887**	**25,087**	**289,595**	**117,419**	**4,066,861**

Վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Սկզբնական մնացորդ	3,257,518	5,215,814
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ/ (վերականգնում)	205,050	(464,125)
(Դուրս գրում)/ վերադարձ	(260,658)	42,044
Վերջնական մնացորդ	3,201,910	4,793,733

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

	31.03.14	31.12.13
Պետական ձեռնարկություններ	946,167	1,740,763
Մասնավոր ձեռնարկություններ	31,786,636	33,677,440
Ֆիզիկական անձինք	45,752,944	44,140,635
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,507,920	3,516,316
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	124,643	139,668
Ընդամենը վարկեր	82,118,310	83,214,822
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(3,201,910)	(3,257,518)
Ընդամենը զուտ վարկեր	78,916,400	79,957,304

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

	31.03.14	31.12.13
Սպառողական	1,272,889	6,087,633
Վարկային քարտեր	19,886,233	14,128,198
Հիփոթեքային	16,948,563	16,453,609
Ոսկու վարկեր	5,909,971	5,570,919
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	1,155,787	1,240,648
Այլ	579,501	659,628
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	**45,752,944**	**44,140,635**

Ֆինանսական վարձակալության գծով տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև.

	31.03.14	31.12.13
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	61,197	9,652
1-5 տարի	527,797	207,369
	588,994	217,021
Ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ	(120,115)	(46,392)
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ	468,879	170,629

Ֆինանսական վարձակալության գծով արժեզրկումից պահուստները ներառված են վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստում և 31.03.14թ. դրությամբ կազմում են 2,020 հազար դրամ, 31.12.13թ. դրությամբ կազմում են 670 հազար դրամ:

Ծանոթագրություն 19. «Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ»

	31.03.14	31.12.13
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	**7,645,674**	**7,594,409**
Չգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր	106,410	101,946

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	6,857,623	6,995,104
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	318,471	126,223
ՏՀԶԿ երկրների բաժնեմասային արժեթղթեր	363,170	371,136

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա և Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա` հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Ծանոթագրություն 20,21: Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հողվածի անվանումը	Հող և շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջզծով կապ. ներդ. .	Վարձակ.հիմն.մ իջ.գծով կապ. ներդ.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<u>Սկզբնական արժեք</u>								
01.01.14-ի դրությամբ	5,626,000	2,289,170	99,248	1,206,807	2,654	809,196	584,578	10,617,653
Ավելացում/ ներքին շարժ	-	16,980	-	417,911	31,561	12,375	604	479,431
Օտարում/Դուրս գրում/ներքին շարժ	-	-	-	(402,919)	(31,511)	(5,021)	-	(439,451)
31.03.14-ի դրությամբ	**5,626,000**	**2,306,150**	**99,248**	**1,221,799**	**2,704**	**816,550**	**585,182**	**10,657,633**
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>								
01.01.14-ի դրությամբ	-	(1,575,395)	(52,352)	(874,270)		(217,516)	(392,694)	(3,112,227)
Ավելացում	(30,898)	(85,908)	(3,687)	(30,168)		(29,108)	(14,370)	(194,139)
Օտարում/Դուրս գրում		(31)	-	2,637	-	5,020	5,601	13,227
31.03.14-ի դրությամբ	**(30,898)**	**(1,661,334)**	**(56,039)**	**(901,801)**		**(241,604)**	**(401,463)**	**(3,293,139)**
<u>Հաշվեկշռային արժեք</u>	**5,595,102**	**644,816**	**43,209**	**319,998**	**2,704**	**574,946**	**183,719**	**7,364,494**

Հողվածի անվանումը	Հող և շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջզծով կապ. ներդ. .	Վարձակ.հիմն.մ իջ.գծով կապ. ներդ.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<u>Սկզբնական արժեք</u>								
01.01.13-ի դրությամբ	4,377,710	1,928,636	132,006	1,069,351	2,521	348,131	459,610	8,317,965
Ավելացում/ ներքին շարժ	25,217	403,456	18,393	256,067	497,801	478,959	124,968	1,804,861
Օտարում/Դուրս գրում/ներքին շարժ	(10,471)	(42,922)	(51,151)	(118,611)	(497,668)	(17,894)	-	(738,717)
Վերագնահատում	2,414,982							2,414,982
Վերագնահատման ճշգրտում	(1,181,438)							(1,181,438)
31.12.13-ի դրությամբ	**5,626,000**	**2,289,170**	**99,248**	**1,206,807**	**2,654**	**809,196**	**584,578**	**10,617,653**
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>								
01.01.13-ի դրությամբ	(784,983)	(1,276,382)	(43,468)	(816,108)		(126,105)	(281,246)	(3,328,292)
Ավելացում	(396,455)	(316,443)	(17,072)	(101,827)		(92,805)	(111,448)	(1,036,050)
Օտարում/Դուրս գրում	0	17,430	8,188	43,665	-	1,394	-	70,677
Վերագնահատում	1,181,438							1,181,438
31.12.13-ի դրությամբ	**-**	**(1,575,395)**	**(52,352)**	**(874,270)**		**(217,516)**	**(392,694)**	**(3,112,227)**
<u>Հաշվեկշռային արժեք</u>	**5,626,000**	**713,775**	**46,896**	**332,537**	**2,654**	**591,680**	**191,884**	**7,505,425**

Ծանոթագրություն 22. «Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ»

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների տնօրինման արդյունքում ձեռք բերված ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների մասնրամասները մարտի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

	31.03.14	31.12.13
Անշարժ գույք	1,117,568	656,364
Փոխադրամիջոցներ	3,095	0
Այլ	355,660	355,660
Ընդամենը	1,476,323	1,012,014

Ծանոթագրություն 23. «Այլ ակտիվներ»

	31.03.14	31.12.13
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	318,105	426,438
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	26,942	27,926
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	*345,047*	*454,364*
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	(99,189)	(74,501)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	***245,858***	***379,863***
Չամորտիզացված ապահովագրավճարներ	56,598	59,778
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	2,200	3,505
Կանխավճարներ մատակարարներին	217,764	273,136
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	5,323	5,547
Պահեստ	204,866	222,323
Թանկարժեք մետաղներ	139,274	52,462
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	***627,890***	***618,616***
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**873,748**	**998,479**

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է .

Այլ ակտիվների գծով	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Սկզբնական մնացորդ	74,501	73,690
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ/ (վերականգնում)	23,290	12,482
(Դուրս գրում)/ վերադարձ	1,398	(7,429)
Վերջնական մնացորդ	99,189	78,743

Ծանոթագրություն 24. « Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ»

	31.03.14	31.12.13
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	**4,882,125**	**4,043,242**

ՀՀ ԿԲ հաշիվներ	3,717,847	2,878,619
Ստորադաս փոխառություն	1,164,278	1,164,623

Ծանոթագրություն 25. « Պարտավորություններ ֆինանս. կազմակերպությունների նկատմամբ»

	31.03.14	31.12.13
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանս. կազմակերպությունների նկատմամբ	**11,521,041**	**11,951,850**
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	289,377	146,835
Այլ բանկերից ստացված վարկեր և ընթացիկ հաշիվներ, ժամկետային ավանդներ	0	
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ և ստացված վարկեր	1,097,243	1,861,601
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	10,132,810	9,938,703
Այլ պարտավորություններ	1,611	4,711

Ծանոթագրություն 26. « Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

	31.12.13	31.12.12
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	**87,053,420**	**84,422,004**
ՀՀ կառավարություն		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	5,700	0
Ստացված վարկեր	542,376	639,484
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	14,711,454	12,982,670
Ժամկետային ավանդներ	18,835,109	19,019,666
Ստորադաս փոխառություններ	6,441,666	6,225,413
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	11,072,203	9,890,981
Ժամկետային ավանդներ	35,444,912	35,663,790

Ծանոթագրություն 27. « Այլ պարտավորություններ»

	31.03.14	31.12.13
Այլ պարտավորություններ	**692,515**	**486,758**
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	345,295	127,974
Վճարվելիք գումարներ	191,054	177,041
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	***536,349***	***305,015***
Այլ պահուստներ	20,327	18,392
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	85,567	112,646

Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	4,259	4,118
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	35,094	35,700
Պարտավորություններ վճարային չեկերի գծով	8,290	8,137
Այլ	2,629	2,751
Ընդամենը ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	***156,166***	***181,744***

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

<u>Հազար ՀՀ դրամ</u>	31.03.14	31.12.13
Մնացորդը հաշվետու ամսաթվի սկզբի դրությամբ	35,700	38,122
Եկամտի ճանաչում/ Ծանոթ. 9	(606)	(606)
Մնացորդը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ	35, 094	37,516

Այլ պահուստների շարժը հետևյալն է.

<u>Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով</u>	01.01.14-31.03.14	01.01.13-31.03.13
Սկզբնական մնացորդ	18,392	9,713
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ/ (վերականգնում)	1,935	(1,235)
(Դուրս գրում)/ վերադարձ		
Վերջնական մնացորդ	20,327	8,478

Այլ պահուստներում ընդգրկված են երաշխիքների գծով պահուստներ:

Ծանոթագրություն 29. « Ընդհանուր կապիտալ»

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 4,860,033 հազար դրամ (2013թ.՝ 4,860,033 հազար դրամ):
Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,200 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով:
2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Հազար ՀՀ դրամ	Վճարված բաժնետիրա-կան կապիտալ 2014	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված բաժնետիրա-կան կապիտալ 2013	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
«Ըդվանդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	**4,617,000**	**95**	4,617,000	95
«Ըդվանդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	**33**	**-**	33	-
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի	**243,000**	**5**	243,000	5
Ընդամենը կապիտալ	**4,860,033**	**100**	4,860,033	100

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել: Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:
Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահութաբաժին, իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:
Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 50%-ի չափով:

Ծանոթագրություն 30. « Պարտավորվածություններ »

Բանկը մշտապես ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկեր, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների չօգտագործված մասերն ըստ տեսակների:

	31.03.2014	31.12.2013
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ	2,032,696	1,839,222
Վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	192,737	202,390
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	110,303	100,055
Օվերդրաֆտների չօգտագործված մասեր	4,775,737	5,107,364
Ակրեդիտիվներ	369,174	139,868
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	7,480,647	7,388,899
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով պահուստ	(20,327)	(18,392)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	7,460,320	7,370,507

Վարկավորելու վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները չեն ենթադրում դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող է ուժը կորցնել կամ դադարել գործել նախքան ֆինանսավորվելը:

Պայմանական դեպքեր

Իրավական պարտավորություններ

Բանկի ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու են սահմանել պարտավորություններ լրացուցիչ հարկերի, տույժերի կամ տուգանքների գծով խախտման ամսաթվից միայն երեք տարի անց:
Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Վարկի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ, համախառն	**3,913,756**	**216,956**	**540,684**	**191,845**
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	**335,364**	**64,413**	**7,910,722**	**374,764**
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված վարկեր	**(405,213)**	**(60,392)**	**(4,537,650)**	**(349,653)**

Վարկի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, համախառն	3,843,907	220,977	3,913,756	216,956
Արժեզրկումից պահուստ	(38,439)	(2,210)	(40,801)	(2,189)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	3,805,468	218,767	3,872,955	214,767
Վարկերի կորուստների գծով ծախս	(2,362)	(21)	(35,394)	(271)
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	87,128	4,156	193,987	19,254
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	21,477,235	108,463	34,015,654	118,372
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	189,018,046	106,080	1,042,815,012	539,165
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(189,243,069)	(102,049)	(1,055,353,431)	(549,074)
Ավանդներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	21,252,212	112,494	21,477,235	108,463
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	(293,715)	(1,542)	(1,087,247)	(6,689)
Ստացվելիք գումարներ				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	40	0	3,437	-
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված	0	336	2,880	3,403
հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարված	(40)	(316)	(6,277)	(3,403)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	0	20	40	0
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	4,629	34	19,809	261
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից օգուտ	11,566	38	121,182	676
Խորհրդատվական ծախսեր		(7,092)	(3,651)	(33,552)
Վարձակալական վճարներ	(12,279)		(72,407)	-
Այլ գործառնական ծախսեր	(677)	(1)	(5,841)	(5,127)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.2014	31.12.2013
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	70,338	293,813
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	70,338	293,813

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք»

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ		*2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ*	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք

Ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,094,318	20,094,318	21,103,526	21,103,526
Պահանջներ այլ ֆինանս. կազմակերպ. նկատմամբ	8,012,997	8,012,997	2,883,839	2,883,839
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	78,916,400	78,916,400	79,957,304	79,957,304
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	245,858	245,858	379,863	379,863
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	4,882,125	4,882,125	4,043,242	4,043,242
Պարտավորություններ ֆինանս. կազմակերպ. նկատմամբ	11,521,041	11,521,041	11,951,850	11,951,850
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	87,053,420	87,053,420	84,422,004	84,422,004
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	536,349	536,349	305,015	305,015

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույքները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույքները:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով ավանդների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշիռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույքները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույքները:

32.1 Իրական արժեքի հիերարխիա

Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝ Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված). Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են թե ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)

	2014թ.մարտի 31-ի դրությամբ			*2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ*		
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3

Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային արժեթղթեր	242,165	268,904
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	6,964,033	7,097,050
ՏՀՉԿ երկրների չգնանշվող սեփական կապիտալի ներդրումներ	363,170	371,136
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվ	0	0
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	0	0
Զուտ իրական արժեք	7,569,368	7,737,090

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող չափվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից:

Ծանոթագրություն 33. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկված է Բանկը, ներառում են տոկոսադրույքի և արտարժույթի ռիսկերն ընդգրկող շուկայական ռիսկը, ինչպես նաև վարկային և իրացվելիության ռիսկերը: Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկված է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են` շուկայական պայմանների,առաջարկվող ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:
Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը, ընդհանուր սկզբունքները և մոտեցումները սահմանվում են Բանկի Խորհրդի կողմից: Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպում և կոորդինացնում է Գործադիր տնօրենը: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման և հսկողության համար:

33.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը Բանկի կողմից տրամադրված ֆինանսավորումների կորստի հավանականությունն է, որն արտահայտվում է վարկառուի կողմից Բանկի հանդեպ ստանձնված պայմանագրային պարտավորությունների լրիվ կամ մասնակիորեն չկատարմամբ:
Բանկում վարկային ռիսկը կառավարում է համաձայն Բանկի վարկային քաղաքականության , առևտրային ֆինանսավորման, անհատական վարկերի տրամադրման ,վճարային քարտերի տրամադրման, վերաթողարկման և հսկման , ժամկետանց ակտիվների կառավարման, բանկերի և ոչ բանկ ֆինանսական հաստատությունների առանց ապահովության վարկային ռիսկերի առավելագույն չափի գնահատման, ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների իրականացման կարգերի և ոլորտը կարգավորող այլ ներքին իրավական ակտերի:
Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից կատարվում է վարկային պորտֆելի օրական կտրվածքով մոնիտորինգ, կառուցված շարքերի հիման վրա վարկային պորտֆելի դինամիկայի հաշվարկ և պորտֆելի

որակի վերլուծություն ըստ պրոդուկտների ու մասնաճյուղերի , ինչի հիման վրա կատարվում են վարկային պորտֆելի որակական ցուցանիշների կանխատեսումներ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,066,203	1,558,743	469,372	20,094,318
Առևտրային արժեթղթեր	242,165			242,165
Պահանջներ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,199,529	523,341	290,127	8,012,997
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	0			0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	75,371,329	8,756	3,536,315	78,916,400
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	7,645,674			7,645,674
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	157,875	87,881	102	245,858
2014 թ.մարտի 31-ի դրությամբ	**108,682,775**	**2,178,721**	**4,295,916**	**115,157,412**
2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**101,228,665**	**6,239,041**	**4,720,139**	**112,187,845**

Տնտեսության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2014թ. մարտի 31-ի և 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ արդյունաբերության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինան-սական կազմակեր-պություններ	Արդյունա-բերություն	Գյուղատնտեսու-թյուն	Առևտուր	Շինա-րարություն	Պետա-կան հատված	Սպառո-ղական ոլորտ(այդ թվում՝ հիփոթեք)	Սպասարկման ոլորտ	Այլ	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,094,318									**20,094,318**
Առևտրային արժեթղթեր					38,938	203,227				**242,165**
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,012,997									**8,012,997**
Ածանցյալ գործիքներ	**0**									**0**

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինան-սական կազմակեր-պություններ	Արդյունա-բերություն	Գյուղատն տեսու-թյուն	Առևտուր	Շինա-րարությոն	Պետա-կան հատված	Սպառո-ղական ոլորտ(այդ թվում՝ հիփոթեք)	Սպասարկ ման ոլորտ	Այլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		5,898,388	2,153,597	8,404,908	7,811,997		44,589,160	6,588,997	3,469,352	3,469,352 **78,916,400**
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	633,784	-	-	106,409	-	6,857,623	-		47,858	**7,645,674**
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	26,673								219,185	**245,858**
2014թ.մարտի 31-ի դրությամբ	**28,767,772**	**5,898,388**	**2,153,597**	**8,511,317**	**7,850,935**	**7,060,850**	**44,589,160**	**6,588,997**	**3,736,395**	**115,157,412**
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**24,468,478**	**5,801,087**	**1,911,052**	**8,098,992**	**8,216,638**	**7,209,896**	**42,975,248**	**8,673,030**	**4,833,425**	**112,187,845**

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և դեբիտորական պարտքերը,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեղթղթերը:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են, ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտինվեր ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից:Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույք	43,266,334	29,077,097
Ոսկի	9,376,894	9,219,011

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	14,530,878	24,859,710
Մեքենաներ	4,331,337	3,545,354
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,513,741	6,055,746
Պաշարներ	211,603	1,478,819
Սարքավորումներ	358,956	300,078
Այլ	2,892,967	4,817,760
Ապահովվածություն չունեցող	635,600	3,861,248
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին (համախառն)	**82,118,310**	**83,214,823**

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի:

33.1.1 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխատվության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է խմբային մեթոդով գնահատված վարկային պորտֆելի ըստ ճյուղայնության արժեզրկման գործակիցները` հիմնված բանկի կորուստների պատմության վրա:

	31.03.2014	31.12.2013
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	%	%
Արդյունաբերություն	**0.1**	**0.2**
Գյուղատնտեսություն	**2.7**	**0.7**
Շինարարություն	**0.6**	**1.3**
Տրանսպորտ	**0.0**	**1.1**
Առևտուր	**0.9**	**0.4**
Հանրային սնունդ և սպասարկում	**2.0**	**2.3**
Սպառողական	**0.8**	**0.4**
Հիփոթեքային	**1.4**	**1.1**
Այլ ոլորտներ	**1.5**	**0.2**

Ժամկետանց, բայց անհատորեն չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն: Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ					31.03.2014
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	5511	0	0	15815	**21,326**
Գյուղատնտեսություն	19725	1637	15244	21135	**57,741**
Շինարարություն	0	0	0	535	**535**
Առևտուր	11803	10628	5311	31289	**59,031**
Տրանսպորտ և կապ	20384	0	939	0	**21,323**
Սպառողական	262854	87488	48096	114769	**513,207**
Հիփոթեքային	82365	19444	51758	35507	**189,074**
Սպասարկման ոլորտ	30233	22784	0	0	**53,017**
Այլ ոլորտներ	0	0	29493	0	**29,493**
Ընդամենը	**432875**	**141981**	**150841**	**219050**	**944,747**

Հազար ՀՀ դրամ					31.12.2013
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Արդյունաբերություն	0	0	6164	14139	**20,303**
Գյուղատնտեսություն	3208	0	6887	21215	**31,310**
Շինարարություն	519	0	0	0	**519**
Առևտուր	13019	0	0	41494	**54,513**
Տրանսպորտ և կապ	10419	0	0	0	**10,419**

Հազար ՀՀ դրամ					31.12.2013
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Սպառողական	190443	33604	41792	62640	**328,479**
Հիփոթեքային	49214	10689	0	54764	**114,667**
Սպասարկման ոլորտ					**0**
Այլ ոլորտներ	0	0	0	33660	**33,660**
Ընդամենը	**266,822**	**44,293**	**54,843**	**227,912**	**593,870**

33.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը հավանականությունն է, որ Բանկը վնասներ կկրի շուկայական տատանումների հետևանքով, մասնավորապես արտարժութային փոխարժեքի և ֆինանսական գործիքների գների տատանումներից: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

Շուկայական ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ ձևավորված պայմանները կամ սպասումները փոփոխվում են Բանկի կողմից կատարված ենթադրություններին հակառակ ուղղությամբ, այդ թվում՝ կապված արտարժութային դիրքի, միջոցների ներգրավման կամ տրամադրման տոկոսադրույքների հետ, որի հետևանքով ձևավորվում է վնաս:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտարժութային ռիսկ

Արտարժութային և թանկարժեք մետաղների ռիսկը կապված է արտարժույթի փոխարժեքների և թանկարժեք մետաղների գների փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների գների տատանման արդյունքում Բանկում արտարժութային բաց դիրքերի առկայության դեպքում դրամական կորուստների հավանականության հետ: Օրական կտրվածքով կատարվում է արտարժութային կուրսերի մոնիթորինգ, որի հիման վրա ամսվա վերջին գալիք ամսվա համար կատարվում է արտարժութային փոխաժեքների կանխատեսում: Բանկն իր արտարժութային դիրքը կառավարում է օրական կտրվածքով՝ Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական աղյուսնքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված կապիտալի գործիքների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին

հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ		31.03.2014				31.12.2013
Արտարժույթ	Փոփոխու-թյուն արտ-արժույթի փոխարժե-քում, տոկոս	Ազդեցու-թյունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցու-թյունը կապի-տալի վրա	Փոփոխու-թյուն արտ-արժույթի փոխարժե-քում, տոկոս	Ազդեցու-թյունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցու-թյունը կապի-տալի վրա
ԱՄՆ դոլար	+5	733	586	+5	3,763	3,010
ԱՄՆ դոլար	-5	(733)	(586)	-5	(3,763)	(3,010)
Եվրո	+8	(41)	(33)	+8	(690)	(552)
Եվրո	-8	41	33	-8	690	552

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը ըստ արժույթների ունի հետևյալ տեսքը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,491,283	6,845,197	757,838	20,094,318
Առևտրային արժեթղթեր	203,228	38,937	0	242,165
Պահանջներ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,225,366	4,644,942	142,689	8,012,997
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	0	0	0	0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,501,899	56,414,501	0	78,916,400
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	7,539,264	106,410	0	7,645,674
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	120,869	124,910	79	245,858
Ընդամենը	46,081,909	68,174,897	900,606	115,157,412
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ	4,882,125	0	0	4,882,125
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,376,161	4,071,427	73,453	11,521,041
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23,284,686	63,452,461	316,273	87,053,420

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	510,271	26,078	0	536,349
Ընդամենը պարտավորություններ	36,053,243	67,549,966	389,726	103,992,935
Զուտ դիրք առ 31 մարտի 2014թ.	10,028,666	624,931	510,880	11,164,477
Զուտ դիրք առ 31 դեկտեմբերի 2013թ	10,080,733	417,366	967,635	11,465,734

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2014թ. մարտի 31-ին	3,677,812	3,782,508	0	7,460,320

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին	3,570,369	3,800,138	0	7,370,507

* «Iխմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են հետևյալ արժույթները` ԱՄՆ դոլար, եվրո, բրիտանական ֆունտ, շվեյցարական ֆրանկ, շվեդական կրոնա, կանադական դոլար, ճապոնական յեն և ավստրալական դոլար:
**«IIխմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են հետևյալ արժույթները` ՌԴ ռուբլի, ուկրաինական ան գրիվնա, բելոռուսական ռուբլի:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

33.2.1 Տոկոսադրույքի ռիսկ - Առևտրային պորտֆել

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ռիսկը հաշվարկելու համար Բանկի կողմից կիրառվում են Բազել 2-ի տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման մեթոդները և մոտեցումները: Համաձայն դրանց տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանվում է որպես տոկոսադրույքի հատուկ և ընդհանուր ռիսկերի հանրագումար:
Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման նպատակով պարտքային արժեթղթերի դիրքերը հաշվարկվում են ներքոհիշյալ սկզբունքներով խմբավորված պարտքային արժեթղթերի նկատմամբ: Միևնույն դիրքերի հաշվարկին մասնակցող պարտքային արժեթղթերը պետք է.

- թողարկված լինեն միևնույն անձի կողմից, և
- արտահայտված լինեն միևնույն արժույթով, և
- ունենան միևնույն եկամտաբերությունը, կամ եկամտաբերությունների միջև տարբերությունը չպետք է գերազանցի 0.2 տոկոսային կետը:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի առևտրային պորտֆելի տոկոսադրույքի ռիսկը.

Հազար ՀՀ դրամ	Հատուկ ռիսկ	Ընդհանուր ռիսկ	Ընդամենը առևտրային արժեթղթերի ռիսկ
2014թ մարտի 31-ի դրությամբ	8,478	26,504	34,982
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,991	28,644	47,635

33.2.2 Տոկոսադրույքի ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկը պայմանավորված է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխմամբ:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 31.03.14թ. դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները 31.03.14թ. դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:
Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապիտալի ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ:

Հազար ՀՀ դրամ — 31.03.14

Արժույթ	Փոփո-խություններ հիմնական տոկոսա-դրույքն-երում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայու-նություն	Կապիտալի զգայունություն: Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1%	2,032	3,407	4,467	34,472	26,231	70,608
ԱՄՆ դոլար	+1%	389	-	1,064	-	-	1,453
ՀՀ դրամ	-1%	(2,032)	(3,407)	(4,467)	(34,472)	(26,231)	(70,609)
ԱՄՆ դոլար	-1%	(389)	-	(1,064)	-	-	(1,453)

Հազար ՀՀ դրամ — 31.12.13

Արժույթ	Փոփո-խություններ հիմնական տոկոսա-դրույքն-երում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայու-նություն	Կապիտալի զգայունություն: Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1%	2,148	1,473	2,540	38,254	27,684	**69,951**
ԱՄՆ դոլար	+1%	541	0	1,019	0	0	**1,019**
ՀՀ դրամ	-1%	(2,148)	(1,473)	(2,540)	(38,254)	(27,684)	**-69,951**
ԱՄՆ դոլար	-1%	(541)	0	(1,019)	0	0	**-1,019**

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը բաժնետերերի, հաճախորդների և Բանկի նկատմամբ պահանջներ ունեցող այլ անձանց շահերի վրա բացասական ազդեցություն առաջանալու հնարավորությունն է, որը ծագում է Բանկի կողմից ընթացիկ վճարային պարտավորությունները ժամանակին և տնտեսապես արդարացված ծախսերի միջոցով կատարելու անկարողության հետևանքով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում:
Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquitidy GAP), ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով ԱՊԿԿ-ին ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ :
Ակտիվների և պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում :

31.03.2014

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	*Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար*	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	*12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար*	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	20,094,318	-	-	***20,094,318***	-	-	***0***	**20,094,318**
Առևտրային արժեթղթեր	-	1,485		***1,485***	58,957	181,723	***240,680***	**242,165**
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,830,169	866,009	441,559	***7,137,737***	227281	647,979	***875,260***	**8,012,997**
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվ	-	-	-	***0***	-	-	***0***	**0**
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	7,118,559	6,681,764	19,608,552	***33,408,875***	22,337,517	23,170,008	***45,507,525***	**78,916,400**
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	56,944	57,485	798,794	***913,223***	1,799,841	4,932,610	***6,732,451***	**7,645,674**
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր				***0***			***0***	0
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	245,858		-	***245,858***	-	-	***0***	**245,858**
				0			***0***	0
Պարտավորություններ				***0***			***0***	0
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	3,576	-		***3,576***	4,878,549	-	***4,878,549***	**4,882,125**
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,901,831	1,084,298	3,282,074	***6,268,203***	4,244,740	1,008,098	***5,252,838***	**11,521,041**
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություն				***0***			***0***	0
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31,533,900	9,075,868	35,347,073	***75,956,841***	10,999,230	97,349	***11,096,579***	**87,053,420**
Այլ պարտավորություններ	536,349			***536,349***				**536,349**
Զուտ Դիրք	**-629,808**	**-2,553,423**	**-17,780,242**	**-20,963,473**	**4,301,077**	**27,826,873**	**32,127,950**	**11,164,477**
Կուտակված ճեղքվածք		**-3,183,231**	**-20,963,473**		**-16,662,396**	**11,164,477**		

31.12.2013

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	*Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար*	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	*12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար*	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	21,103,526			***21,103,526***			***0***	21,103,526
Առևտրային արժեթղթեր			657	***657***	74,623	193,624	***268,247***	268,904
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	120,720	1,514,878	57051	***1,692,649***	344132	847,058	***1,191,190***	2,883,839
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվ				***0***			***0***	0
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	5,161,061	4,322,407	21,968,498	***31,451,966***	23,397,932	25,107,406	***48,505,338***	79,957,304
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	59,743	14,814	428,707	***503,264***	3,825,431	3,265,714	***7,091,145***	7,594,409
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր				***0***			***0***	0
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	379,863			***379,863***			***0***	379,863
				0			***0***	0
Պարտավորություններ				***0***			***0***	0
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	13,610	612,515		***626,125***	3,417,117		***3,417,117***	4,043,242
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,865,991	444,324	6,021,095	***8,331,410***	2,785,134	835,306	***3,620,440***	11,951,850
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություն				***0***			***0***	0
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	28,639,560	8,654,881	35,599,292	***72,893,733***	11,444,030	84,241	***11,528,271***	84,422,004
Այլ պարտավորություններ	305,015			***305,015***			***0***	305,015
Զուտ Դիրք	-3,999,263	-3,859,621	-19,165,474	***-27,024,358***	9,995,837	28,494,255	***38,490,092***	11,465,734
Կուտակված ճեղքվածք	-3,999,263	-7,858,884	-27,024,358		-17,028,521	11,465,734		

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը Բանկում բանկային գործարքների սահմանված կարգի և ընթացակարգերի` գործող օրենսդրությանը անհամապատասխանության կամ դրանց խախտման, Բանկի աշխատակիցների անիրազեկության կամ սխալների, Բանկի կողմից կիրառվող տեղեկատվական, տեխնոլոգիական և այլ համակարգերի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների /բնորոշիչների/ անբավարարության հետևանքով վնասների առաջացման ռիսկն է:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը Բանկի Վարչությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման համար: Գործառնական ռիսկն իր մեջ ներառում է թե արտաքին, թե ներքին ռիսկեր: Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, Բանկի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով: Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև.

1.Հաշվապահական հաշվառման ռիսկ - Բանկի ֆինանսական տեղեկատվությունը կարող է սխալ մուտքագրվել, հաշվեգրվել, հաշվարկվել, բաց թողնվել, անտեսվել կամ սխալ կերպով ներկայացվել: Ցանկացած նման բացթողում կարող է Բանկի համար էական բացասական հետևանքներ ունենալ: Հետևյալ ռիսկից խուսափելու համար պարտադիր է ղեկավարվել Բանկի Հաշվապահական Հաշվառման Քաղաքականության մեջ ամրագրված հիմնական սկզբունքներով:

2.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (ՏՏ) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են ՏՏ և ավտոմատացման վարչության կողմից համաձայն Համակարգչային աշխատատեղերում ծրագրային լիազորությունների, մուտքային անունների և գաղտնաբառերի տրամադրման և օգտագործման հրահանգի, Տեղեկատվական Տեխնոլոգիաների անվտանգության քաղաքականության և այլ հրահանգների միջոցով :

3.Օրենսդրական և նորմատիվային ռիսկ- Բանկն իր գործունեության ընթացքում կարող է կատարել օրենսդրական և նորմատիվային խախտումներ, որոնց արդյունքում կարող է առաջանալ վնաս կամ Բանկի նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Տվյալ ռիսկը կառավարելու համար պատասխանատու է Բանկի Վարչությունը իրեն վերապահված լիազորությունների սահմաններում:

4.Իրավական ռիսկ- Բանկի փոխհարաբերությունները երրորդ անձանց հետ կարգավորող փաստաթղթերում Բանկի իրավունքները կամ պարտականությունները կարող են լինել ոչ համարժեք կամ թերի, ինչի հետևանքով Բանկը չի կարողանա հաջողությամբ պաշտպանել իր դիրքերը վիճարկելի իրավիճակներում: Այսպիսի իրավիճակներից խուսափելու նպատակով Բանկի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում ենԲանկի իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Բանկի Վարչության կողմից: Բանկի առօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և երրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Բանկի իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

5.Գործընթացի ռիսկ – Գործընթացի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ են.

5.1բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,

5.2Բանկի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,

5.3սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,

5.4գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,

5.5տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,

5.6գործընթացների ժամանակ երկու աչքի սկզբունքի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է Բանկի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և Բանկի ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում Բանկի գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ: Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Ծանոթագրություն 34. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է երկրորդային կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 ՀՀ դրամ գումարով: